

El Parc Natural dels Ports engega accions per protegir el cel nocturn

Posta de sol al Parc Natural dels Ports. FOTO: JOAN REVILLAS

La Junta rectora vol conservar i millorar la qualitat del cel, que segons dades de la Generalitat és excel·lent. Ho demostren factors com que s'hi poden veure més de 5.000 estrelles a l'any

N. S.
ELS PORTS

Amb l'objectiu de protegir la qualitat del cel nocturn, el Parc Natural dels Ports participa en un projecte que busca reduir la contaminació lumínica millorant l'enllumenat dels municipis de l'entorn. La Junta rectora del Parc va acordar al mes d'abril adherir-se al projecte i, de moment, es troba en fase inicial, encara que des de l'organisme el valoren molt positivament.

Amb les últimes dades de la Generalitat s'ha pogut constatar

que l'espai natural disposa d'un cel nocturn d'excel·lent qualitat. És a dir, que és una zona des d'on es pot observar a ull nu la Via Làctia, que durant l'any s'hi poden arribar a veure més de 5.000 estrelles i que no es detecta contaminació lumínica de forma evident.

Complint aquests requisits, el parc podria obtenir certificacions de reconeixement internacional, com la Reserva Starlight, vinculada a la promoció de l'astroturisme, un títol que ja tenen altres espais naturals com la Serra del Montsec, el Parc Nacional d'Ai-

güestortes i Estany de Sant Maurici, i les Muntanyes de Prades i Serra de Montsant. D'aquí, aquesta voluntat de seguir treballant en la mateixa línia de conservació i millora.

El projecte global es va iniciar l'any 2023 i es preveu que acabi el 2028, aplicant-se des de l'Alt Pirineu fins als Ports. L'objectiu és doble, preservar el patrimoni natural nocturn de les zones amb cel més fosc de Catalunya reduir, com a mínim, un 60% les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle associades a l'enllumenat exterior.

El projecte és rellevant perquè la contaminació lumínica té un impacte directe en els ecosistemes i en la biodiversitat, ja que pot alterar els hàbits de la fauna, dificultar la conservació de l'entorn i incrementar el consum energètic. Per això, s'aposta per un enllumenat exterior eficient i ambientalment responsable.

El benefici als Ports, però, també volen portar-lo més enllà de l'impacte ambiental. «La raó de fons és evitar impactes, per exemple, sobre la biodiversitat, com els que pateixen les tortugues marines o les papallones,

però també hi ha derivades socials i econòmiques», diu el director del Parc Natural, Toni Curcó plantejant el turisme astronòmic com una oportunitat.

«Els llocs amb poca contaminació lumínica són ideals per observar i gaudir del cel nocturn i veure els estels. A més, atreuen un tipus de turisme respectuós i educatiu». El director, a més destaca que ja s'està treballant en aquesta línia. «Hi ha molta gent sensibilitzada i que busca aquests espais», afegeix.

Per fer-ho, entre les actuacions hi ha la millora de l'enllumenat públic, la reducció de la contaminació lumínica i promocionar turísticament un cel fosc de qualitat. Les actuacions es despleguen en quatre línies principals: suport a la planificació; ajuts per modernitzar les instal·lacions d'enllumenat; sistemes de mesura, pre-

El projecte incideix sobre l'impacte directe que té la contaminació lumínica en la biodiversitat

dicció i avaluació de la qualitat del cel; i accions de divulgació, formació i sensibilització.

Dispositius de mesura

Per a la part d'anàlisi s'han instal·lat uns sensors fixos al Baix Ebre i a la Terra Alta. Aquests dispositius, que mesuren cada hora de la nit i cada dia de l'any, permetran diagnosticar els tipus d'enllumenat i la seva incidència sobre la contaminació lumínica, tenint també en compte els enllumenats dels pobles, que són diversos i que, en alguns casos, ja estan adaptats.

El projecte compta amb el suport del Departament de Territori que finançarà les actuacions a través del Fons Climàtic. La Diputació de Tarragona, també s'implicarà en el projecte amb línies d'ajut i canvis d'enllumenat on es podran adherir els municipis.